Čistá

Kraj: Středočeský
Okres: Mladá Boleslav
Správní obvod: Mladá Boleslav
GPS souřadnice: 50.473163N, 14.843376E
Nadmořská výška: 275 m n. m.
První pís. zmínka: 1351 (673 let)
Počet obyvatel: 859
PSČ: 294 23
Adresa URL: www.obeccista.cz

Historie obce Čistá

První písemné doklady se zmiňují o „Záhvozdu", řídce osídlené a zalesněné části středního a horního Pojizeří, kterou dostávají (patrně ve druhé pol. 11. století) od knížete Vratislava II. Markvartici. V tomto období stál zřejmě v části obce Čisté zvané Tejnec týněný (hrazený) dvorec, patřící snad některému z Markvarticů, zde osedlému. Dvorec stával na pozemcích domů čp. 24, 25, 39 (pískovcový vytesaný sklípek). Kdy dvorec zanikl, není známo, ale je možné, že tudy již v 11. nebo ve 12. století vedla kupecká stezka z Podolce v Mladé Boleslavi do Budyšína v Lužici, která měla rozhodující význam při založení osady Čistá. Ta byla pravděpodobně osazena svobodnými osadníky, kterým za odměnu, že osídlili pohraničí a chránili kupeckou stezku, která vsí procházela, byly na určitou dobu odpuštěny daně. Obec, která se spravovala sama, nezatížená daní, osedlá svobodným obyvatelstvem, byla čistá - tedy Čistá. Ve 12. a 13. století dochází k výstavbě farního kostela a manského dvorce na Stránce. Nálezy keramiky a hrobových pískovcových stél v okolí hřbitova. Uložení nálezů: Muzeu Mladoboleslavska.
První písemná zmínka o obci je z roku 1351, kdy dává Karel IV. listem v Hradci Králové Drahomilovi nemajících dědiců za zásluhy moc a volnost, aby své statky, totiž dva lány ve vsi Besedicích a krčmu v Čisté směl dáti svému příbuznému Vaněčkovi ze Sedliště.
15. století - Čistá má podobu okrouhlice s kostelíkem uprostřed a s kupeckou stezkou napříč.
1512 - Jan Špetle zemřel a jeho panství bylo rozděleno do dvou dílů. Bělské panství včetně Čisté připadlo Anně Špetlové z Janovic.
1602 - královská komora zabavuje majetek Buchvala Berky, tedy také Čistou 1625. Čistá byla přidělena k nově utvořenému panství frýdlantskému vévody Albrechta z Valdštejna.
1697-1700 výstavba chrámu sv. Vavřince, (materiál pravděpodobně použit také z původního pobořeného kostelíka) oprava v roce 1897.
1770 - vyšel patent o zavádění domovních čísel. V Čisté tehdy bylo 39 obytných stavení (17 na Velké Straně, 8 na Stránce a 14 na Týnci).
1830 - evidováno 52 domů a 306 obyvatel.
1864 - výstavba silnice z Mladé Boleslavi do Bělé, tzv. císařská silnice.
1867 – výstavba vlakového nádraží na Podolí (první vlak tudy projel 9. října 1867).
1867 - založen spolek dobrovolných hasičů.
1868 – na čisteckých pozemcích v Podolí postavena panem továrníkem K. C. Menzelem továrna na lepenku a dřev. cement.
1880 – v Čisté 65 domů a 487 obyvatel.

1881 – byla založena Občanská beseda, hráno první ochotnické divadlo a vystavěn sál na Týnci. Také pořízeno první veřejné osvětlení.
4. srpna 1888 - vystavěna dvoutřídní škola (původně zde stál útulek pro chudé) za 8 769 zlatých, učitel Fr. Dolenský.
1890 – v obci 81 domů s 568 obyvateli (562 Čechů, 12 Němců, 566 katolíků, 2 Izraelité). Nejvíce obyvatel se zabývalo polním hospodářstvím, 23 obyvatel provozovalo řemeslo. Obec Čistá farností a poštou patří k Bělé.
1897 - 1900 živnostníci v Čisté: 4x hostinství, řezník, 3x obchod smíšeným zbožím, krejčí, obuvník, švadlena, kovář, prodej tabákových výrobků.
1898 - 1903 postavena silnice z Bělé do Čisté.
1905 - největší požár v tomto století; vyhořela část Velké Strany a díky větru i část Týnce.
1912 - postaven vodovod za 30 tisíc zlatých.
1914 - dne 25. června se místní obyvatelstvo dozvědělo o atentátu na následníka trůnu F. Ferdinanda ď Este; vylepeny mobilizační plakáty (na den sv. Anny).
1914 - 1918 - dramatické zvýšení cen.
1915 - špatná zásobovací situace.
1921 - 1925 oprava cest ve vsi.
1924 - elektrifikaci obce provedly Družstevní závody Dražice nad Jizerou, Kč 152.000,- (lampy, noční osvětlení).
1927 - po Vánocích kruté mrazy (-37°C), hodně sněhu.
1928 – dne 22. července slavnostně otevřeno koupaliště v Čisteckém dole (projev starosty Maděry a učitele Medonose).
1930 – dne 26. prosince promítán první film, biograf umístněn v hostince Josefa Kabeše čp. 59.
1931 - stavba silnice Plužná – Čistá.
1941 - stráně pod Borkem osázeny švestkou a višní, obecní zahrada ke koupališti osázena smrkem.
1946 – dne 11. března zřízení útulku pro děti od 3 do 6 let (školka).
1950 – dne 6. prosince dodělán obecní rozhlas.
1953 - květen, nová hasičská zbrojnice.
1959 - otevřena nová školka, nová pobočka pošty a spořitelny.
1962 - sloučení družstev Čistá, Plužná, Hrdlořezy.
1963 - odtržení části obce u Nádraží a připojení k Bělé pod Bezdězem.
1965 - čistecký vodovod napojen na bělské Hlučovské prameny, probíhá výstavba mechanizačního střediska JZD.
1974 - zahájena výstavba kulturního domu (1972, demolice původního sálu p. Kabeše na Týnci).
1977 - otevření kulturního domu.
1978 - dokončení montáže pavilonu mateřské školky (později školní družina, pobočka České spořitelny a ordinace obvodního lékaře), sloučení obcí Čistá a Plužná.
1986 - zrušen provoz kina v Čisté.